

Патрабаванне часу

Уграмадстве пачалося абмеркаванне шляху паляпшэння сістэмы адбору ва ўстановы вышэйшай адукацыі.

Прэзідэнт не раз падкрэсліваў, што неабходна выпрацаваць дакладную і зразумелую ўсім сістэму адбору ва УВА з магчымасцю бачыць асобу абитурыента. Таму мы звяртаемся да вас, паважаныя педагогі, каб атрымаць зваротную сувязь па гэтым пытанні. Якой, на ваш погляд, павінна быць сістэма адбору абитурыентаў? Свае меркаванні дасылайце на адрес рэдакцыі.

Аляксандр БАХАНОВІЧ,
рэктар Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта:

— Два цэнтралізаваныя экзамены паспрыяюць незалежнай ацэнцы якасці агульной падрыхтоўкі выпускнікоў школ. Таксама, на наш погляд, мэтазгодным будзе змяненне структуры заданняў. Трэба звесці да мінімуму частку А з тэставымі заданнямі і павялічыць частку В з самастойнай атрыманымі адказамі, што дапаможа выключыць угадванне.

Безумоўна, складана ацаніць патэнцыял абитурыента, упершыню ўбачыўшы яго ў прыёмнай камісіі. Таму мы актыўна выкарыстоўваем магчымасці розных прафарыентацийных мерапрыемстваў, арганізоўваем майстар-класы, тэматычныя віктарыны, конкурсы. Да таго ж старшакласнікі маюць магчымасць наведаць нашы заняткі ў якасці слухачоў або прыняць непасрэдны ўдзел у лабараторных і практичных работах, пагаворыць са студэнтамі і такім чынам наблізіцца да вучэбнага працэсу і бліжэй азнаёміцца з той ці іншай спецыяльнасцю. Гэта, у сяве чаргу, паспрыяе больш усвядомленаму прафесійнаму выбару.

У гэтым навучальным годзе мы пачынаем праводзіць універсітэцкія алімпіяды і лічым гэта правільным крокам для прыцягнення матываваных юнакоў і дзяўчынок ва УВА рэгіёнам. Пры паступленні ў наш універсітэт на ўсе спецыяльнасці тэхнічнага профілю абитурыентам неабходна прадстаўвіць вынікі ўступных экзаменаў па матэматыцы і фізіцы. Таму мы збіраемся праводзіць універсітэцкія алімпіяды па гэтых предметах ў форме контрольнай работы, якая дазволіць больш аўтактыўнаму ацаніць веды нашых патэнцыяльных

абитурыентаў. Універсітэцкія алімпіяды будуць карысныя перш за ўсё абитурыентам, адораным у дакладных навуках, але недастаткова моцным у моўных дысцыплінах, якія баяцца, што не змогуць наўбраць высокі бал па мове на ЦЭ.

Без сумнення, такое новаўядзенне, як універсітэцкія алімпіяды, будзе спрыяць паступленню да нас больш матываваных абитуриентаў. Увогуле, любое спаборніцтва павышае матывацию і зацікаўленасць. Універсітэцкія алімпіяды дапамогуць нам выяўляць ініцыятыўных, схільных да даследчай і пазнавальнай дзейнасці дзяцей, якія імкнуцца да самарэалізацыі. Акрамя таго, падчас падрыхтоўкі да ўніверсітэцкіх алімпіяд мы актыўнічае дзейнасць факультетаўных аўтаданніяў і гурткоў і наладзім больш цеснае ўзаемадзеянне паміж універсітэтам і ўстановамі агульной сярэдняй адукацыі.

Што ж тычыцца нашых спецыяльнасцей, па якіх трэба здаваць унутраныя экзамены, то хочацца нагадаць: у БрДТУ толькі дзве спецыяльнасці, для паступлення на якія абитуриент павінен прадэманстраваць свае творчыя здольнасці, — гэта "Архітэктура" і "Архітэктурны дизайн". Пры паступленні на астатнія спецыяльнасці дастаткова вынікаў цэнтралізаванага тэсціравання.

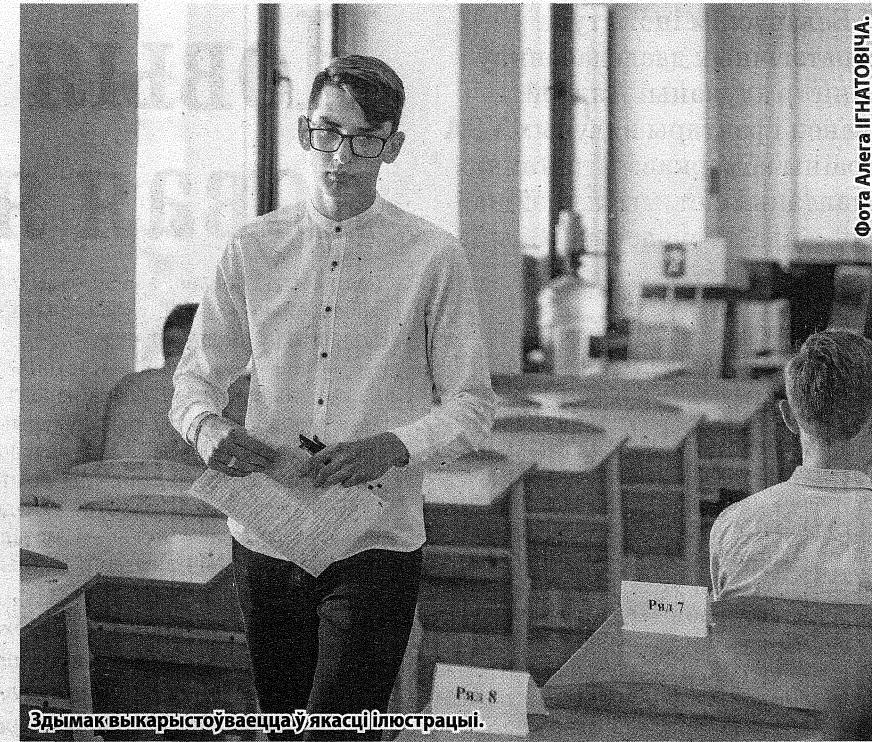
Увогуле, у нашай краіне створаны ўсе неабходныя ўмовы для атрымання якаснай адукацыі, у тым ліку цалкам даступнае навучанне за кошт сродкаў бюджetu, а яшчэ ўсе выпускнікі забяспечваюцца першым працоўным месцам.

Юрый РАМАНОЎСКІ, рэктар Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Еўфрасінні Полацкай:

— Нагадаю, з 1 верасня пачалі дзейнічаць новыя правілы прыёму ва УВА. Яны пашыраюць магчымасці разгледзець абитуриента на стадыі ўступнай кампаніі, і нават раней, аднаваць матываваных юнакоў і дзяўчынок, якія мэтанакіраны выбіраюць ту ў ці іншую спецыяльнасць.

Першае значнае змяненне тычыцца мэтавага набора, па якім былі зняты аблежаванні. Цяпер любая арганізацыя краіны можа заявіць сваё права на такі набор. Дарэчы, мэтавы набор можа складаць да 60% ад контрольных лічбаў прыёму. Пры гэтым паводле правілаў прыёму паступаючыя па мэтавым накіраванні здаюць толькі адзін уступны экзамен па профільным прадмете ў сценах універсітэта.

Для нас асабліва важны ўступны іспыт па профільным прадмете. Напрыклад, ёсьць заяўка на мэтавае месца, мы падбіраем абитуриента, які зацікаўлены ў атрыманні адпаведнай спецыяльнасці і гатовы далей працеваць на канкрэтным прадпрыемстве. Затым мы праводзім унутрыуніверсітэцкі экзамен,

Здымаў вікарыйстуваецца ў якасці ілюстрацыі.

які дапамагае выясветліць, наколькі гэты абитуриент падрыхтаваны да навучання менавіта па гэтай спецыяльнасці і да будучай работы па ёй.

Другое змяненне — праядзенне ўну-

трыуніверсітэцкіх алімпіяд выключна ва УВА рэгіёна. Гэта знакавы крок, які дапаможа заўважыць адоранага абитуриента і ўтрымаць яго. Ужо сёння мы сферміравалі палажэнне аб праядзенні алімпіяды, якая будзе праходзіць у два этапы: першы, завочны, адбудзеца ў лістападзе — снежні, а другі, вочны, — у студзені — лютым.

Сёлета мы плануем набор па 31 спецыяльнасці. На 15 з іх ёсьць магчымасць паступіць праз унутрыуніверсітэцкія алімпіяды, у першую чаргу на тэхнічныя, тэхналагічныя і педагогічныя спецыяльнасці: "Геадэзія", "Тэхналагічнае адукацыя", "Тэхналагічныя машыны і аbstaliavannie", "Вытворчасць вырабаў на аснове трохмерных тэхналагій", "Інжынерныя сеткі, аbstaliavannie будынкаў і збудаванняў" і г.д.

Мы рытуемся да праядзення алімпіяд па 8 прадметах, такіх як біялогія, працоўнае навучанне, фізічная культура і здароўе, гісторыя

беларусі, англійская мова, фізіка, хімія, матэматыка. У адпаведнасці з зацверджаным палажэннем, набор па выніках алімпіяд складзе да 15% ад контрольных лічбаў прыёму бюджетнага набору. Канечно, контрольныя лічбы будуць зацверджаны толькі ў канцы сакавіка, але ўжо сёння я могу сказаць, што такім чынам мы плануем набраць кала 80 чалавек.

Наш універсітэт праводзіць прафарыентатыўную работу не толькі са школьнімі і гімназіямі вобласці, але і з закрытыкамі кадраў, адкрываючы класы профільнай накіраванасці: нафтагазавай, хіміка-тэхналагічнай, машынабудаўнічай, IT і г.д. Бо іх вучняў мы адразу нацэльвавам на атрыманне канкрэтнай спецыяльнасці. Такія матываваныя старшакласнікі, напэўна, і стануть удзельнікамі нашых універсітэцкіх алімпіяд, а пасля і нашымі студэнтамі.

У нашым універсітэце ёсьць і педагогічныя спецыяльнасці. На іх па выніках аднаго толькі субъесць падавання могуць паступаць выпускнікі профільных класаў педагогічнай накіраванасці і тыя, хто скончыў школу з адзнакай. Гэта таксама дапамагае нам бачыць абитуриента і суправаджаць яго. Но мы ведаєм тых, хто вучыцца ў тых клясах, і мэтанакіравана працуем з імі, каб яны выбралі педагогічную спецыяльнасць менавіта ў нашым універсітэце.